

מאי 2023

בוטנים - מזרעי אביב

הבוטנים נקראים גם "אגוזי אדמה" ואכן מבחינת תכולת השומן והחלבון הם דומים בערכם לאגוזים. הם שייכים למשפחת הקטניות, תת משפחה- פרפרניים. מוצאם מדרום אמריקה.

צמחי הפרפרניים יוצרים קשר סימביונטי עם חיידקי ריזוביום קושרי חנקן המצויים בקרקע. חיידקים קושרי חנקן מתיישבים בשורש ומספקים לצמח תרכובות חנקן. אפשר לזהות קשר זה ע"י הימצאות פקעיות קטנות על השורשים בקרקע.

בתהליך זריעת הבוטנים נהוג להעשיר את הקרקע בחיידקים כדי להבטיח את התפתחות הפקעיות לייצור החנקן.

בהכנת השטח לזריעה יש לקחת בדיקות קרקע לבדוק רמות זרחן ואשלגן.

זרחן נבדק בשיטת אולסן והערך הרצוי הוא 25 ח"מ. במידה ותוצאת הבדיקה נמוכה יותר יש להשלים קילו תחמוצת זרחן לכל ח"מ חסר.

אשלגן נמדד בדרך כלל במיצוי סידן כלורי. בקרקעות לס ובקרקעות כבדות ערך הסף הוא 70-75 מ"ג/ק"ג, או 10-11 מ"ג/ל בקרקע חולית מקובל ערך של סף מינימלי בשני מדדים, 175 מ"ג/ק"ג אשלגן חליף 20 מ"ג/ק"ג במיצוי מיימי ביחס של 4 ל 1.

במידה וקיים מחסור באשלגן, נוסף 15-30 ק"ג תחמוצת אשלגן בהתאם לחומרת המחסור.

רצוי לדשן ביסוד, בפס. דישון זרחני במ.א.פ, דישון אשלגן באשלגן כלורי, או שילוב שני היסודות בתרכובת גרנובלנד שתיוצר במיוחד בהתאם לנדרש.

הבוטנים רגישים למחסור ברזל. ככל שהקרקע יותר גירנית ייראו מחסורי ברזל המאופיינים בכלורוזות בעלים.

בנגב נהוג להוסיף כילאט ברזל כבר במהלך הזריעה, במינון של 1-3 ק"ג כילאט ברזל לדונם, או 10 ליטר לדונם תמיסת פרוגת.

במהלך עונת הגידול מקובל ליישם עוד 3-8 יישומים של כ 300 גר' לדונם של כילאט ברזל משוכלל אחת לשבוע. יישום מינונים כה גבוהים הוא ייחודי לאיזור הנגב המערבי וזאת בעיקר בגלל קרקע הגידול.

בגליל העליון לא נהוג להוסיף ברזל, גם אם רואים סימני מחסור (כלורוזות) מאחר ולא נמצא שמחסור בברזל פגע ביבול.

בברכת עונה ברוכה ומוצלחת

מיכל כנות, אגרונומית

054-4361156

michal@deshengat.co.il

